

Program Wychowawczy

Sportowej Szkoły Podstawowej nr 5

im. Cypriana Kamila Norwida

ul. Lipińska 16

w Wołominie

*„Pierwszą rzeczą
musi być zawsze dobro dziecka.
Ono musi się czuć kochane,
ale musi też czuć się bezpiecznie.
Wiedzieć, co może,
a czego nie wolno mu robić.”*

Jan Paweł II

Opracował Zespół Nauczycieli:

*Zespół Wychowawczy
pod kierunkiem pedagoga szkolnego Krzysztofa Czuba*

Dokument został zaopiniowany przez:

Rada Pedagogiczna – dnia 15.09.2010 – pozytywnie

Samorząd Uczniowski – dnia 29.09.2010 – pozytywnie

Zatwierdzony do realizacji przez Radę Rodziców uchwałą nr 2/10 z dnia 29.09.2010

.....

I Misja Szkoły

Nasza misja to: **Szkoła - dobre wychowanie, rzetelna nauka, sprawność fizyczna, postawa społeczna i pogoda ducha.**

Jesteśmy po to, aby dobrze wychować powierzone nam przez rodziców dzieci i przekazać im rzetelną prawdę o świecie. Uczniowie są naszymi partnerami, a ich potrzeby, zdolności i aspiracje ukierunkowują nasze działanie. Służymy im wiedzą i życiowym doświadczeniem, a własną postawą jesteśmy dla nich przykładem.

Cel wychowawczy ogólny:

Wspomaganie wszechstronnego i harmonijnego rozwoju wychowanka

Cele szczegółowe:

- a) *umiejętność zdobywania wiedzy i sprawności fizycznej,*
- b) *umiejętność nawiązywania i utrzymywania właściwych relacji międzyludzkich zbudowanych na wzajemnym szacunku i tolerancji,*
- c) *poczucie przynależności do różnorodnej społeczności uczniowskiej, lokalnej i narodowej,*
- d) *umiejętność działania indywidualnego i grupowego w rzeczywistości szkolnej i pozaszkolnej, opartego na asertywności i braku agresji,*
- e) *chęć poznawania piękna przyrody i korzystania z niego.*

II Wizja Szkoły

Nasza Szkoła jest drugim domem ucznia. To miejsce, w którym każdy uczeń ma prawo czuć się bezpiecznie, ma szansę stać się wartościowym, otwartym na dobro i piękno człowiekiem. W naszych działaniach wychowawczych korzystamy ze wsparcia Rady Rodziców, społeczności lokalnej i parafialnej, lokalnych ośrodków kulturalnych i sportowych.

Naszym zadaniem jest:

- stworzyć warunki dla rozwoju ucznia, aby mógł odnosić sukcesy edukacyjne i sportowe,
- uwzględniając indywidualne potrzeby i zdolności dziecka wypracować taką atmosferę, aby każdy wychowanek mógł zaistnieć w społeczności szkolnej,
- przygotować wychowanka do wejścia w dorosłe życie,

- sprawić, żeby szkoła była miejscem bezpiecznym i przyjaznym dla dziecka, rodzica i pracownika szkoły.

III Powinności wychowawcze w pracy edukacyjnej każdego nauczyciela

Każdy nauczyciel jest wychowawcą i ma obowiązek kreować sytuacje, w których dziecko aktywnie rozwija wszystkie sfery swojej osobowości. Obowiązkiem każdego pedagoga naszej szkoły jest:

1. Kształtowanie postaw patriotycznych, budzenie i utrwalenie związku z „małą ojczyzną” i społecznością lokalną.
2. Wspomaganie wzrastania dzieci w miłości do rodziny i zdrowych relacji międzyludzkich.
3. Promowanie aktywnego i zdrowego trybu życia.
4. Wyrabianie i utrwalanie nawyków kulturalnych, uwrażliwianie na przyjmowanie i docenianie postaw społecznych.
5. Uczucie szacunku dla dobra wspólnego, akceptacji samego siebie i tolerancji jako podstawy życia w społeczeństwie.
6. Rozwijanie dociekliwości poznawczej w poszukiwaniu prawdy, dobra i piękna w świecie.
7. Kształtowanie odpowiedzialności za swoje czyny i słowa.
8. Wspomaganie umiejętności rozwiązywania problemów bez agresji oraz samodzielnego podejmowania decyzji.
9. Kształtowanie umiejętności współdziałania w grupie rówieśniczej przez naukę, sport i zabawę.

IV Wzór osobowy nauczyciela – wychowawcy

1. Pełni swoją funkcję świadomie i dobrowolnie.
2. Łączy działalność wychowawczą z pracą dydaktyczną.
3. Współpracuje z rodzicami (prawnymi opiekunami) ucznia jako osoba wspomagająca wychowanie dziecka.
4. Współtworzy z rodzicami i wychowankami atmosferę wzajemnego zaufania i szacunku.
5. Potrafi dostrzegać i rozwiązywać problemy wychowanków, jest dla nich wzorem i przewodnikiem.
6. Rozpoznaje wnikliwie sytuację rodzinną ucznia, jego predyspozycje, szczególne potrzeby i zainteresowania.

7. Współpracuje z pedagogiem szkolnym, klasowym zespołem nauczycielskim, pielęgniarką szkolną, bibliotekarką oraz pracownikami świetlicy.

V Zasady współpracy wychowawczej z rodzicami

1. Współpraca powinna przebiegać w atmosferze wzajemnego zaufania i szacunku.
2. Brak współpracy rodzica czyni pracę wychowawcy nie w pełni skuteczną, jednocześnie rodzic nie ma możliwości pozbawienia roli wychowawczej nauczyciela.
3. Rodzic i wychowawca winien przestrzegać swoich obowiązków wobec siebie zgodnie ze Statutem Zespołu Szkół.
4. Dla dobra dziecka wychowawca powinien być poinformowany o:
 - a) dysfunkcjach wychowanka
 - b) szczególnych sytuacjach rodzinnych, które wywierają wpływ na rozwój emocjonalny, fizyczny i intelektualny wychowanka.
5. Problemy wychowawcze powinny być zgłaszane i rozwiązywane:
 - a) na lekcjach wychowawczych,
 - b) na zebraniach z rodzicami,
 - c) na zebraniach Rady Rodziców Sportowej Szkoły Podstawowej z przedstawicielami poszczególnych klas (trójkami klasowymi, indywidualnymi rodzicami),
 - d) na indywidualnych spotkaniach z pedagogiem szkolnym, rodzicami i wychowawcą,
 - e) na indywidualnych spotkaniach z rodzicami, wychowawcą i uczniem.
6. Pisemne lub telefoniczne kontakty rodziców z wychowawcą nie zwalniają rodziców z obowiązku bezpośredniego z nim kontaktu.
6. W wypadku ignorowania przez rodziców obowiązków opiekuńczych wobec swoich dzieci lub nie reagowania na ich naganne zachowania lub prośby szkoły o interwencję, Dyrekcja może skierować wniosek do Sądu Rodzinnego i Nieletnich z prośbą o wgląd w sytuację rodzinną.
7. Wychowawca ma prawo po uprzednim umotywowaniu nie zgodzić się na przyjęcie nowego ucznia do klasy w ciągu trwania roku szkolnego.
8. Wychowawca nie ma obowiązku wystawiania żadnych opinii
9. funkcjonowaniu dziecka w szkole.
10. Rodzice mają prawo do rzetelnej ustnej informacji na temat postępów w nauce i zachowania swojego dziecka na zebraniach informacyjnych i na bezpośrednią prośbę skierowania do nauczyciela.
11. Wychowawca na pisemną prośbę przewodniczącego klasowej rady rodziców ma prawo w pośredniczeniu w sprawach organizacji zaplecza finansowego na uroczystości i wycieczki klasowe (dotyczy zwłaszcza uczniów kl. I – IV).

12. Wychowawca na pierwszym zebraniu przedstawia rodzicom plan działań wychowawczych na bieżący rok szkolny, wynikających z programu wychowawczego szkoły.
13. Klasową radę rodziców tworzą chętni i dyspozycyjni rodzice na wniosek własny, innych rodziców, większości rodziców lub wychowawcy klasy.
14. Wychowawca klasy ma prawo organizacji:
15. jednodniowych i wielodniowych wycieczek klasowych za pisemną zgodą rodziców, po uzyskaniu zgody dyrektora Zespołu Szkół.
16. wyjść do lokalnych ośrodków kultury i sportu w ramach zajęć lekcyjnych, po uprzednim pisemnym poinformowaniu rodziców w dzienniczku ucznia/zeszytzie lekcyjnym/zeszytzie do korespondencji (kl. I-IV).
17. Wszyscy rodzice na początku roku szkolnego podpisują pisemną zgodę na przetwarzanie danych osobowych dziecka wykorzystywanych do celu prowadzenia dokumentacji i sposobu kontaktu z rodzicami
18. Rodzice mają obowiązek zapewnienia dziecku:
 - a) zeszytu do korespondencji w nauczaniu zintegrowanym,
 - b) dzienniczka ucznia w klasach IV-VI,
 - c) jako ważnego przekąźnika bieżących informacji o wynikach w nauce i zachowaniu ucznia, zwolnień z zajęć lekcyjnych, usprawiedliwień nieobecności oraz informacji o zebraniach i wycieczkach.

VI Klasowy plan wychowawczy

Podstawą pracy wychowawcy jest klasowy plan wychowawczy, którego zarys przedstawiony jest poniżej:

1. Wychowawca ma możliwość zmiany kolejności realizowania celów wychowawczych w 3-letnim okresie pełnienia swojej funkcji.
2. Wychowawca ma możliwość dostosowywania treści wychowawczych do możliwości konkretnego zespołu uczniów.
3. Wychowawca ma obowiązek być konsekwentnym w realizacji przedstawionych poniżej celów wychowawczych.
4. Wychowawca przedstawia rodzicom i konsultuje tematy i zagadnienia (cele) wychowawcze na bieżący rok szkolny.
5. Rodzice mają możliwość ingerowania w treści wychowawcze przy poparciu większości rodziców.

1a Plan działań wychowawczych w nauczaniu zintegrowanym

KRĄG TEMATYCZNY	CELE I ZADANIA WYCHOWAWCZE	SPOSOBY I FORMY REALIZACJI
JESTEM BEZPIECZNY W DOMU, W SZKOLE I NA ULICY	<ol style="list-style-type: none">1. Zapoznanie uczniów z podstawowymi zasadami ruchu drogowego.2. Przestrzeganie zasad bezpieczeństwa w czasie pobytu w szkole i poza nią oraz podczas zabaw, spacerów i wycieczek.3. Znajomość podstawowych znaków i sygnałów drogowych.4. Wdrażanie do kulturalnego i bezpiecznego zachowania się w środkach komunikacji masowej.5. Umiejętne i ostrożne korzystanie z urządzeń elektrycznych.	<ul style="list-style-type: none">- wywiad z policjantem,- wywiad ze strażakiem.- drama,- improwizacje ruchowe,- wycieczki na najbliższe skrzyżowanie, przechodzenie przez jezdnię z przestrzeganiem poznanych zasad,- makietę przedstawiającą bezpieczne ulice i skrzyżowania z uwzględnieniem znaków drogowych,- rozmowy z uczniami,- pogadanki,- oglądanie filmu na temat zasad bezpieczeństwa
JA I MOJE CIAŁO	<ol style="list-style-type: none">1. Kształtowanie nawyków higienicznych,2. Higiena osobista i jej wpływ na stan zdrowia,3. Higiena otoczenia i miejsce pracy dziecka,4. Higiena spożywania posiłków zasady prawidłowego odżywiania	<ul style="list-style-type: none">- rozmowy z uczniami,- pogadanki,- spotkanie z pielęgniarką szkolną,- ćwiczenia praktyczne,- gry i zabawy na świeżym powietrzu,

	<p>i zachowania się przy stole,</p> <p>5. Planowanie rozkładu dnia z uwzględnieniem czasu na odpoczynek; zachowanie umiaru w oglądaniu telewizji i korzystaniu z Internetu,</p> <p>6. Zapobieganie chorobom i wypadkom,</p> <p>7. Rola ruchu i ćwiczeń fizycznych w życiu i rozwoju dziecka.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia gimnastyki korekcyjnej
JA I MÓJ ROZWÓJ	<p>1. Postrzeganie i wyrażanie siebie.</p> <p>2. Kształtowanie odporności emocjonalnej dziecka na stres i napotykaną trudności.</p> <p>3. Rola przyjaźni w życiu każdego człowieka.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ekspresja plastyczna, - drama, - psychozabawy, - wystąpienia na apelach i innych uroczystościach szkolnych, - rozmowy z uczniami
RODZINA W ŻYCIU DZIECKA	<p>1. Rodzina – więzy rodzinne, struktura rodziny, związki uczuciowe, podział obowiązków.</p> <p>2. Tradycje rodzinne i święta, wspólne spędzanie czasu wolnego, wzajemna pomoc.</p> <p>3. Opieka nad zwierzętami domowymi: pies, kot itp.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - prace plastyczne – techniczne, - scenki dramatyczne z życia rodziny, - zabawy dydaktyczne, - uroczystości klasowe i szkolne z udziałem rodziców, - rozmowy z uczniami
UCZEŃ CZŁONKIEM SPOŁECZNOŚCI SZKOLNEJ	<p>1. Klasa jako miejsce nauki i zabawy, utrzymanie porządku.</p> <p>2. Integracja zespołu klasowego, znaczenie współdziałania w zespole.</p> <p>3. Przestrzeganie zasad kultury w odniesieniu do kolegów, nauczycieli i pozostałych pracowników szkoły.</p> <p>4. Kształtowanie szacunku dla nauczycieli.</p> <p>5. Wdrażanie do okazywania pełnej akceptacji innym i pomagania słabszym.</p> <p>6. Szkoła i jej otoczenie, pomieszczenia szkolne i ich rola,</p>	<ul style="list-style-type: none"> - drama, - zabawy integracyjne, - zapoznanie uczniów z normami współżycia w szkole, - prace plastyczne, - pogadanki na temat praw i obowiązków ucznia, - tworzenie regulaminów klasowych, - uroczystości integracyjne tj.: ślubowanie klas pierwszych, mikołajki,

	bezpieczne poruszanie się po szkole i jej terenie.	zabawy karnawałowe, Wigilia, Dzień Dziecka
WSPÓŁPRACA Z RODZICAMI	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie rodziców z planem pracy wychowawczej, wewnątrzszkolnym systemie oceniania, programem rozwoju szkoły, 2. Informowanie rodziców o potrzebach szkolnych dzieci oraz o wynikach w nauce i zachowaniu 	<ul style="list-style-type: none"> - zebrania z rodzicami, - indywidualne spotkania z rodzicami, - pedagogizacja rodziców, - udział rodziców w imprezach i uroczystościach szkolnych i klasowych
UCZEŃ A ŚRODOWISKO LOKALNE	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie uczniów z patronem szkoły i z jej tradycjami. 2. Poznanie miejscowej architektury i sztuki ludowej, najciekawsze miejsca i zabytki. 3. Poznanie instytucji użyteczności publicznej na terenie miasta. 4. Tradycje związane z dniem Wszystkich Świętych oraz z Zaduszkami. 5. Zapoznanie z tradycjami szkolnymi i regionalnymi (patrz: kalendarz imprez i uroczystości szkolnych). 	<ul style="list-style-type: none"> - wycieczki po najbliższej okolicy, - spotkania z ciekawymi ludźmi, - gazetki tematyczne, - prace plastyczno-techniczne, - udział w apelach, uroczystościach szkolnych i środowiskowych tj. 11 listopada, rekolekcje itp. - rozmowy z uczniami
JESTEM POLAKIEM	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nasza Ojczyzna – symbole narodowe: godło i hymn państwowy. 2. Rozwijanie zainteresowań historią Polski. 3. Budzenie dumy narodowej. 4. Zapoznanie uczniów z lokalnymi miejscami pamięci narodowej. 5. Polska i jej sąsiedzi. 6. Miejsce Polski w Europie, 7. Państwa należące do Unii Europejskiej. 8. Kształtowanie wrażliwości na piękno przyrody; dzieł literackich, plastycznych i muzycznych. 	<ul style="list-style-type: none"> - udział w uroczystościach patriotycznych (apele i inne uroczystości szkolne), - zapalenie zniczy w miejscach pamięci narodowej, - albumy, książki, obrazy, encyklopedie, nagrania, - pogadanki, - rozmowy z uczniami, - prace plastyczne

<p style="text-align: center;">UCZEŃ A ŚRODKI MASOWEJ KOMUNIKACJI</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wdrażanie uczniów do umiejętnego korzystania ze źródeł informacji jakimi są: prasa, TV, radio i Internet, 2. Zastosowanie komputera w życiu i w nauce, zasady korzystania z komputera i Internetu. 	<ul style="list-style-type: none"> - lekcje biblioteczne, - wykorzystanie albumów, encyklopedii i czasopism w gromadzeniu informacji, - konkursy czytelnicze, - obsługa komputera, próby rysowania na ekranie, - praca z programami edukacyjnymi
<p style="text-align: center;">UCZEŃ I EKOLOGIA</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Udział uczniów w akcji „Sprzątanie świata”, 2. Międzynarodowy Dzień Ziemi, 3. Uświadomienie uczniom zagrożeń dla roślin i zwierząt wynikających z działalności człowieka, 4. Przekazanie uczniom wiedzy na temat wpływu codziennych czynności i zachowań na stan środowiska. 	<ul style="list-style-type: none"> - pogadanki, - gazetki okolicznościowe, - prace społecznie użyteczne, - drama, - dokarmianie ptaków i zwierząt zimą, - prace plastyczno-techniczne, - konkurs ekologiczny

2a Plan działań wychowawczych w klasie IV

Lp.	Tematy i zagadnienia	Metody i środki realizacji
1.	Zaczynamy nowy rok szkolny - kultura dobrego zachowania się ucznia, - poznawanie tradycji szkoły i nabywanie umiejętności uczestniczenia w życiu szkoły.	Pogadanka, prezentacja siebie, kalendarz
2.	Bezpieczny marsz do szkoły - niebezpieczne miejsca podczas drogi do szkoły, - różne sytuacje na drogach, jezdniach i ulicach, - jak należy dbać o własne bezpieczeństwo.	Rozmowa pouczająca, ilustracje, artykuły prasowe, elementy wywiadu (np. z policjantem)
3.	Jestem członkiem społeczności uczniowskiej - Kodeks Ucznia – prawa i obowiązki	Pozytywna prezentacja kolegów, wybór

	uczniowskie, - wybór uczniów do samorządu klasowego; prezentacja kolegów.	samorządu klasowego
4.	Opiekujemy się klasą pierwszą - omówienie celu spotkania uczniów kl. 4 i kl. 1 - wizyta w sali lekcyjnej pierwszaków - plany wspólnych zabaw i opieki nad pierwszakiem; ich realizacja w ciągu roku szkolnego.	Pogadanka pod kierownictwem nauczycieli kl. 1 i 4.
5.	Zawody ludzi pracujących dla dobra dzieci - rozmowy, wywiady z ludźmi pracującymi dla dobra dzieci - dlaczego ludzie wybierają takie zawody? - rola nauczyciela-wychowawcy	Pogadanka, elementy wywiadu
6.	Jak się odżywiam? - prawidłowe odżywianie się - estetyka, jakość, ilość spożywania posiłków - co powinny jeść, a co szkodzi zdrowiu dziecka	Rozmowa pouczająca, analiza plansz, reklam, ulotek na temat produktów żywnościowych, spotkanie z pielęgniarką szkolną
7.	Historia i tradycje mojej szkoły (sztandarem i hymn). - podstawa uczniów wobec sztandaru szkoły, - sztandar i tradycje naszej szkoły ucznia, - historia szkoły, patron, kronika szkoły, hymn.	pokaz, rozmowa pouczająca
8.	Nasza klasowa kronika - wybór, zadania i obowiązki zespołu redakcyjnego kroniki - zbieranie materiałów, zdjęć, rysunków do kroniki - systematyczne uzupełnianie kroniki w ciągu roku szkolnego.	Praca pod kierunkiem nauczyciela, zdjęcia, rysunki, szkice, opisy uroczystości szkolnych, tradycji szkoły, wydarzeń z życia klasy
9.	Czas wolny na co dzień i od święta - jak organizować własny czas wolny, - organizacja czasu wolnego w ferie i wakacje.	Pogadanka z elementami dyskusji
10.	Przygotowujemy wypoczynek na łonie natury - wycieczka do lasu, parku, nad rzekę, nad jezioro, - obserwacja przyrody, piknik, wspólne zabawy, - dlaczego potrzebny jest nam wypoczynek na łonie natury.	Wycieczka, obserwacja natury, zdjęcia, wspólne zabawy

11.	Praca zawodowa naszych rodziców - co to jest praca, - co to jest zawód, - różne rodzaje zawodów, - przyczyny i skutki bezrobocia.	Pogadanka
12.	Tradycje Bożego Narodzenia w moim domu - dekoracja sali lekcyjnej, - przygotowania do wigilii w domach uczniów, - tradycje i obyczaje rodzinne.	Opowiadanie, elementy dyskusji
13.	Moje miejsce w rodzinie - czym jest rodzina dla każdego człowieka, - drzewo genealogiczne rodziny ucznia, - prawa i obowiązki rodziny, w tym ucznia w rodzinie.	rozmowa nauczająca
14.	Klasa na medal - wyniki uczniów w nauce za I semestr, - test dla potrzeb ucznia, - dlaczego warto się uczyć?, - pomoc koleżeńska.	pogadanka z elementami dyskusji
15.	Nasze hobby, czyli co zbieramy i dlaczego? - czym jest hobby?, - prezentacja kolekcji przez uczniów, - wystawa kolekcjonerska.	pokaz, opowiadanie
16.	Jaka jest kultura mojego zachowania? - jakie są moje myśli, słowa i czyny wobec siebie i kolegów z klasy?, - jak zachowujemy się jako zespół klasowy?, - dlaczego moje zachowanie świadczy o mnie i o moich rodzicach?	Test, pogadanka z elementami dyskusji
17.	Dzień Matki – uroczystość klasowa	inscenizacja, pogadanka, życzenia, wiersze, konkursy, piosenki
18.	Czy znasz swoje miasto? - historia miejscowości ucznia na tle historii regionu - wycieczka po ważnych instytucjach miejskich (Muzeum Nałkowskich, Galeria Korozja i Kolor, Miejski Dom Kultury i Biblioteka Miejska)	wycieczka, przewodniki, mapy, plany, artykuły prasowe, ilustracje, zdjęcia i publikacje
19.	Dlaczego należy dbać o swoje środowisko naturalne? - co to jest środowisko naturalne?	pogadanka, drama

	- troska o środowisko naturalne	
20.	Bawimy się bezpiecznie, przyjemnie, kulturalnie - zabawy dziadków, rodziców i uczniów obecnie, - bezpieczeństwo podczas zabaw na przerwie.	pogadanka, tablica zasad, opowiadanie uczniów

2b Efekty działań wychowawczych

Uczeń:

- zna i stosuje w praktyce zasady aktywnego słuchania,
- używa komunikatu „ja” jako zwrotów przedstawiających odczucia nadawcy,
- potrafi bezpośrednio i otwarcie wyrazić swoje prośby i opinie,
- rozpoznaje swoje najbliższe otoczenie i umie się w nim odnaleźć,
- dostrzega wagę więzi rodzinnych i przyjaźni,
- umie dokonywać krytycznej samooceny.

3a Plan działań wychowawczych w klasie V

Lp.	Tematy i zagadnienia	Metody i środki realizacji
1.	Jak być dobrym zespołem? - zasady funkcjonowania zespołów, - jak dbać o to, aby być dobrym zespołem?, - kultura zachowania w grupie.	pogadanka z elementami dyskusji
2.	Wybór samorządu klasowego, prawa i obowiązki, ucznia, - zasady wyboru uczniów do samorządu klasowego, - sposób głosowania, - Kodeks Ucznia, prawa i obowiązki.	prezentacja kandydatów, wybory, dyskusja, wnioski
3.	Koleżeństwo a przyjaźń - co to jest koleżeństwo, a na czym polega przyjaźń? - cechy koleżeństwa, - zasady przyjaźni, - jak postępować, aby mieć kolegów i przyjaciół? - moja przyjaciółka i mój przyjaciel.	rozmowa pouczająca, inscenizacja
4.	Co powinniśmy wiedzieć o patronie naszej szkoły? - charakterystyka patrona szkoły,	pogadanka

	<ul style="list-style-type: none"> - kogo zwykle wybiera się na patrona? - rola patrona w życiu szkoły. 	
5.	<p>Czy znam swoją szkołę?</p> <ul style="list-style-type: none"> - sposoby zbierania informacji, - kronika szkoły; historia i tradycje, - życie kulturalne w miejscowości i regionie dawniej i dziś. 	wywiady, opowiadanie, rebus
6.	<p>Jak pomóc w niebezpieczeństwie?</p> <ul style="list-style-type: none"> - co to jest niebezpieczeństwo? - niebezpieczne sytuacje w życiu uczniów, decyzje i skutki 	drama, pogadanka
7.	<p>Moje zainteresowania</p> <ul style="list-style-type: none"> - prezentacje przedmiotów i zainteresowań uczniów, - grupowanie rodzajów zainteresowań, - znaczenie hobby. 	opowiadanie, praca w grupach, pokaz przedmiotów
8.	<p>Muszę czy chcę się uczyć i dlaczego?</p> <ul style="list-style-type: none"> - znaczenie słów: muszę, chcę - dla kogo i dlaczego uczę się? 	rozmowa nauczająca
9.	<p>Jak pokonać trudności w nauce szkolnej?</p> <ul style="list-style-type: none"> - nauka praca ucznia, - organizacja czasu dnia, - wewnętrzne i zewnętrzne trudności w nauce, - zapobieganie i pokonywanie trudności w nauce. 	pogadanka
10.	<p>W jaki sposób pamiętamy o naszych zmarłych?</p> <ul style="list-style-type: none"> - szacunek i pamięć o zmarłych, - troska o miejsce pamięci. 	rozmowa nauczająca
11.	<p>Znaczenie uroczystości w życiu społeczności uczniowskiej</p> <ul style="list-style-type: none"> - rodzaje uroczystości i ich wychowawcze znaczenie, - udział klasy w uroczystościach szkolnych, - ubiór i sposób zachowania. 	pogadanka, ilustracje, książki, atlasy, film, kronika szkoły
12.	<p>Przyczyny i skutki nałogów</p> <ul style="list-style-type: none"> - co to jest nałóg? - przyczyny uzależnień w młodym wieku i konsekwencje zdrowotne w przyszłości. 	rozmowa pouczająca, foldery, plakaty, broszury, plansze, spotkanie z pedagogiem szkolnym
13.	<p>Andrzejki – zabawa klasowa</p> <ul style="list-style-type: none"> - przygotowania do zabawy, plan i realizacja 	zabawa
14.	<p>Chcę poznać siebie</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyrażanie uczuć, - wartości pozytywnych myśli, - za co siebie lubię/nie lubię? 	Ćwiczenia dramowe, pogadanka

15.	Święta Bożego Narodzenia w moim domu - wigilia klasowa, - wigilia w moim domu, - teksty życzeń świątecznych, - wspólne kolędowanie.	opowiadania uczniów
16.	Zachowanie w szkole i poza nią - przyczyny negatywnego i pozytywnego zachowania, - prezentacja zachowań w scenkach dramowych , - analiza sytuacji	burza mózgów, drama, rozmowa nauczająca
17.	Jakim jestem uczniem? - pokonywanie trudności w nauce, - rozmowy o trudnościach w nauce i pomocy koleżeńskiej.	pogadanka
18.	Higiena mojego ciała i umysłu - samopoczucie, zmęczenie, wypoczynek, - czym jest higiena? - skutki braku higieny ciała i umysłu.	drama, pogadanka, plansze, artykuły prasowe, ilustracje, encyklopedia, spotkanie z pielęgniarką szkolną
19.	Niebezpieczeństwo grożące dzieciom - określanie niebezpiecznych sytuacji, - jak można unikać niebezpiecznych sytuacji?	Pogadanka, artykuły prasowe
20.	Rodzina – praca i obowiązki jej członków - uczniowie opowiadają o pracy swoich rodziców, - odpowiedzialność w rodzinie, - obowiązki członków rodziny.	opowiadania, pogadanka z elementami dyskusji
21.	Książka też jest moim przyjacielem - dlaczego warto czytać książki? - jakie książki czytają rodzice? - moja biblioteczka domowa.	pogadanka , prezentacja ulubionych książek
22.	Poznajemy sygnały alarmowe - plan ewakuacji szkoły, - sygnały alarmowe, - ćwiczenia ogólnoszkolne, - przykłady zagrożeń bezpieczeństwa ludzi.	rozmowa nauczająca, ćwiczenia sprawnościowe podczas próbnej ewakuacji

3b Efekty działań wychowawczych

Uczeń:

- potrafi obserwować własne zachowanie w różnych sytuacjach,
- ma świadomość swoich wad i zalet,
- rozumie potrzeby swoje i innych,

- potrafi rozpoznać pozytywne wzorce,
- potrafi się pozytywnie zaprezentować,
- ma motywację do podejmowania właściwych decyzji i dokonywania prawidłowych wyborów,
- potrafi działać w grupie rówieśniczej.

4a Plan działań wychowawczych w klasie VI

Lp.	Tematy i zagadnienia	Metody i środki realizacji
1.	Wybór samorządu klasowego, ustalenie planu pracy - zadania samorządu szkolnego, - prawa i obowiązki ucznia, - ustalenie planu pracy klasy.	rozmowa nauczająca, prezentacja kolegów, samoocena
2.	Zachowanie ostrożności w drodze do i ze szkoły - droga ucznia do szkoły, - znaki ostrzegawcze, - niebezpieczne miejsca dla pieszych.	rozmowa nauczająca, pokaz
3.	Postaramy się być dobrym zespołem klasowym - cechy zespołu klasowego, - zasady koleżeństwa, - nauka współzycia w grupie.	pogadanka, drama
4.	„Kochaj bliźniego jak siebie samego” - poszanowanie uczucia miłości, - analiza reakcji negatywnych i pozytywnych.	drama pogadanka
5.	100 pytań do wychowawcy - rola Komisji Edukacji Narodowej - rozmowy o pracy nauczyciela, - poznanie cech osobowych wychowawcy.	pytania i odpowiedzi, pogadanka
6.	Niewybuchy, niewypały i środki pirotechniczne - miejsca zagrożeń, - niebezpieczne przedmioty, - zachowanie się w niebezpiecznych sytuacjach: pożar, powódź, miejsce skażenia, kąpiele słoneczne.	rozmowa pouczająca , artykuły prasowe, spotkanie z policjantem
7.	Sport to zdrowie - dyscypliny sportu uprawiane przez ucznia, - znaczenie uprawiania sportu dla zdrowia, - sport, bezpieczeństwo, zdrowie.	pogadanka, drama: autorzeźba, ćwiczenia refleksyjno- myślowe
8.	Czy wiesz co jesz? - co to znaczy żyć ekologicznie? - codzienna dieta, - jakość, ilość i estetyka posiłków.	dyskusja, spotkanie z pielęgniarką szkolną,

9.	<p>Moje prawa i obowiązki w rodzinie</p> <ul style="list-style-type: none"> - co powinniśmy wiedzieć o prawach dziecka, - analiza różnych problemów rodzinnych. 	<p>rozmowa pouczająca, spotkanie z pedagogiem szkolnym lub psychologiem,</p>
10.	<p>Patron ulicy, na której mieszkam</p> <ul style="list-style-type: none"> - plan osiedla, - historie patronów ulic, - prezentacja patronów swoich ulic, - projektowanie drogowskazu ulicy, plakat. 	<p>wywiad, opowiadanie, ilustracje, publikacje, płyty, plansze</p>
11.	<p>Mój szacunek do pracy i obowiązek rodziców, opiekunów</p> <ul style="list-style-type: none"> - obowiązki rodziców wobec dzieci, - obowiązki dzieci wobec rodziców, - różne sytuacje rodzinne. 	<p>drama, pogadanka</p>
12.	<p>Telewizja i film w moim życiu</p> <ul style="list-style-type: none"> - czym jest telewizja dla dziecka? - telewizja a zainteresowania, - wartości telewizji. 	<p>test, rozmowa pouczająca</p>
13.	<p>Dlaczego nałogi są szkodliwe?</p> <ul style="list-style-type: none"> - nałogi i złe nawyki, - fazy uzależnień, - wybór, postanowienia. 	<p>rozmowa pouczająca, artykuły prasowe, ilustracje, plakaty</p>
14.	<p>Książka, którą warto przeczytać, autor, którego warto znać</p> <ul style="list-style-type: none"> - promocja książek, - rodzaje książek, - czego nas uczą książki? 	<p>prezentacja, pokaz, opowiadanie</p>
15.	<p>Wspólnie odpowiadamy za nasze problemy w nauce i zachowaniu</p> <ul style="list-style-type: none"> - kryteria oceny naszej pracy w szkole, - sukcesy moje i klasy, - cechy dobrego zespołu klasowego, pomoc koleżeńska. 	<p>samoocena pogadanka</p>
16.	<p>Kultura języka, stroju, zachowania</p> <ul style="list-style-type: none"> - cechy człowieka kulturalnego - poprawne zachowanie się w określonych miejscach 	<p>dyskusja, drama, pokaz</p>
17.	<p>Dlaczego łatwiej żyć z planem dnia?</p> <ul style="list-style-type: none"> - zainteresowania uczniów, - plan dnia i plan tygodnia, - wymagania wobec siebie. 	<p>pogadanka, wnioski, notatki</p>
18.	<p>Chcę poznać siebie</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozwój psychofizyczny, 	<p>rozmowa pouczająca, spotkanie z</p>

	- typy układów nerwowych, - radzenie sobie z negatywnymi emocjami.	psychologiem, plansza
19.	Praca w służbie zdrowia - predyspozycje zawodowe ludzi, - placówki służby zdrowia w naszej miejscowości.	spotkanie z pielęgniarką szkolną, wywiad, pogadanka
20.	Praca zawodowa naszych rodziców - praca i bezrobocie, - zawód wyuczony a wykonywany, - czym kierować się przy wyborze zawodu?	rozmowa pouczająca
21.	Troska o środowisko naturalne obowiązkiem każdego człowieka - znaczenie parków narodowych, - troska o własne środowisko.	turniej wiedzy o środowisku, pogadanka
22.	Jak zapewnić pokój świata - konflikty zbrojne i ich skutki, - ONZ, - sposoby działań w celu zapewnienia pokoju na świecie.	dyskusja, praca z mapą, artykuły prasowe, ilustracje

4b Efekty działań wychowawczych

Uczeń:

- rozumie konieczność wyznaczania sobie celów i dążenia do ich osiągnięcia,
- potrafi dokonywać samooceny i samokontroli,
- zna zalety zdrowego i aktywnego stylu życia,
- potrafi krytycznie obserwować rzeczywistość szkolną, lokalną i narodową,
- rozumie rolę odpowiedzialności i solidarności w grupie.

VII Szkolny Samorząd Uczniowski

Uczeń uczestniczy w procesie wychowawczym nie tylko jako podmiot, ale także jako aktywny członek Samorządu Uczniowskiego. Zasady działania Samorządu Uczniowskiego określa Statut Zespołu Szkół nr 5.

VIII Współpraca szkoły z innymi ośrodkami społecznymi i kulturalnymi

Szkoła w procesie wychowawczym włącza się w akcje wychowawcze organizowane przez władze lokalne, pozostałe szkoły powiatowe, Miejskie Domy Kultury i Miejskie Ośrodki Kultury w gminie, organizacje kulturalne, stowarzyszenia kulturalne i społeczne, Biblioteki Miejskie, Parafie i organizacje parafialne.

IX Sylwetka Absolwenta

Absolwent Sportowej Szkoły Podstawowej nr 5 im. Kamila Cypriana Norwida:

- ceni mądrość i sprawność fizyczną, które wpływają na jakość życia każdego człowieka,
- jest człowiekiem otwartym, znającym swoją wartość i odnoszącym się z szacunkiem do innych ,
- jest osobą wrażliwą na to, co dzieje się w jego otoczeniu – rodzinie, grupie rówieśniczej, środowisku lokalnym i narodowym,
- jest przywiązany do polskich tradycji, obyczajów i języka,
- potrafi nawiązywać zdrowe i trwałe relacje z rówieśnikami i dorosłymi,
- ma potrzebę ciągłego poszukiwania, uczenia się, wzbogacania swojego wnętrza,
- jest asertywny i potrafi rozwiązywać swoje problemy bez agresji,
- troszczy się o środowisko naturalne, jest wrażliwy na niedolę zwierząt,
- potrafi dokonywać słusznych wyborów dotyczących jego przyszłości edukacyjnej i zawodowej,
- ceni kulturę osobistą, której sam przestrzega,
- jest kreatywny, potrafi afirmować siebie, zna swoje umiejętności i talenty.

Podstawę sporządzenia niniejszego programu stanowią m.in. akty prawne i dokumenty: Konstytucja RP, Rozporządzenia MEN i S, Statut ZS nr 5 w Wołominie i inne.